

**Gemeente
Rotterdam**

Bezoekadres: Stadhuis Coolingsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl
Inlichtingen: J.H.G. Marcellis
Telefoon: 06 - 53733931

Portefeuillehouder: Karremans
Cluster: Stadsontwikkeling
Ons kenmerk: BS21/00698- 21bb013362
Uw kenmerk: 21bb5754

Aan de Gemeenteraad

Datum: B&W 12 april 2022

Betreft: Motie 'Verkoeling voor de viervoeters'
(21bb5754)

Onderwerp:

Afdoeningsvoorstel Motie 'Verkoeling voor de viervoeters' (21bb5754)

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 29 april 2021 dienden de raadsleden B. van Schaik (Leefbaar Rotterdam), P. Lansink-Bastemeijer (VVD) en K. Jonker (SP) een motie in over Verkoeling voor de Viervoeters (21bb5754).

Inleidend wordt door de raadsleden gesteld dat steeds meer Rotterdammers een hond hebben en er relatief weinig zwemplekken of strandjes voor honden zijn in de stad. Hier wordt gesteld dat honden ook recht hebben op verkoeling maar dat de mogelijkheid hiertoe in veel gebieden nog ontbreekt. Het hondenstrandje bij de Kralingse Plas wordt veelvuldig gebruikt en dit soort strandjes kan eenvoudig en tegen relatief lage kosten aangelegd worden, zoals onlangs bij het Ommoordse veld.

Het verzoek aan het college is om

1. een inventarisatie te maken van de huidige plekken in de stad waar er al hondenstranden zijn;
2. tevens een inventarisatie te maken van de wensen en mogelijkheden voor het aanleggen van nieuwe hondenstrandjes in de stad, bij bewoners, gebiedscommissies en wijkraden;
3. op basis van deze input wanneer er een tekort wordt geacht aan hondenrecreatie, een voorstel te doen aan de raad tot het aanleggen van meer hondenstranden in de stad, waarbij het belang van groen geborgd blijft.

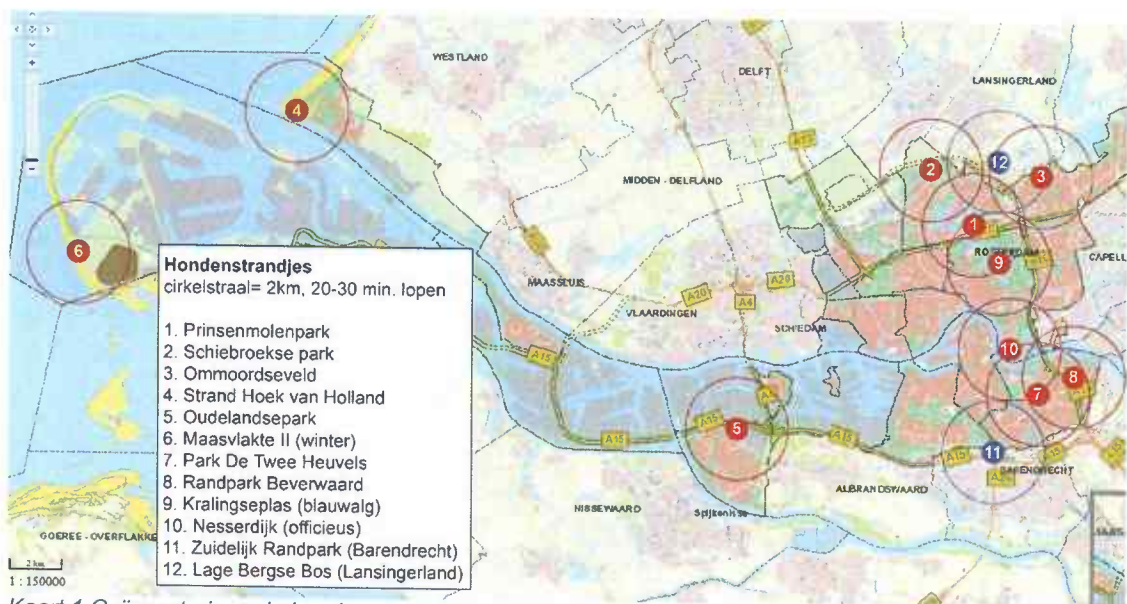
Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

De beantwoording van deze motie hangt samen met de afdoening van motie '19bb023225 Meer zwemwater in Rotterdam'.

Toelichting:

1. Inventarisatie van de huidige hondenstranden

De gemeente Rotterdam kent tientallen uitlaat- en losloopzones voor honden. Bij een aantal van de losloopzones kunnen hondenbezitters hun huisdier laten zwemmen. Stadsbeheer heeft deze bestaande hondenstranden in Rotterdam geïnventariseerd (kaart 1). Om aan te geven welk gebied zo'n strandje mogelijk kan bedienen is rond elke locatie een cirkel met een straal van 2 kilometer getekend. Deze afstand is redelijkerwijs binnen 20 tot 30 minuten te belopen.

Kaart 1 Geïnventariseerde hondenstrandjes

Wat direct opvalt is dat de hondenstrandjes ongelijk over de gemeente verdeeld zijn. De westelijke helft van de stad en Rozenburg hebben in verhouding minder strandjes. Er is echter een belangrijke kanttekening bij deze kaart: de afwezigheid van een cirkel op de kaart wil niet zeggen dat er daadwerkelijk geen gelegenheid is om de hond te laten zwemmen. Zo zijn er verschillende losloopgebieden die weliswaar geen *strandje* hebben, maar wel grenzen aan een waterpartij die voor honden toegankelijk is en ook als zwemplek wordt gebruikt. Een voorbeeld hiervan is het losloopgebied bij sportvereniging Charlois in het Zuiderpark.

Op sommige locaties is het losloopgebied waar gezwommen kan worden in de zomer gesloten, of kleiner dan in de winter. Dat geldt voor Hoek van Holland, de Tweede Maasvlakte en de Zevenhuizerplas.

De reden daarvoor is de balans in gebruik: 's zomers zijn er meer recreanten waarvoor de zwemwaterkwaliteit gegarandeerd moet worden of broedende vogels die rust nodig hebben.

Het hondenstrandje in het Zuidelijk Randpark ligt net buiten onze gemeentegrens, maar staat wel op de kaart omdat bij de gebiedscommissie Charlois bekend is dat het regelmatig door Rotterdamse hondenbezitters wordt gebruikt. Dit geldt ook voor het strandje in het Lage Bergse Bos. We weten niet in hoeverre dit ook geldt voor andere hondenstranden in aangrenzende gemeenten.

2. Inventarisatie van de wensen en mogelijkheden voor nieuwe hondenstrandjes

Wensen

Om in kaart te brengen in hoeverre bij bewoners een breed gedragen wens voor nieuwe hondenstrandjes bestaat is een beroep gedaan op de gebiedscommissies en wijkraden. Er is daarbij gevraagd om met name naar de mogelijkheden bij bestaande losloopzones te kijken omdat honden immers niet aangelijnd te water kunnen gaan. De gebiedscommissies en wijkraden hebben via hun netwerk, de gebiedsorganisatie en social media de behoeften geïnventariseerd.

Uit de inventarisatie blijkt dat bewoners in de eerste plaats behoefte hebben aan voldoende fijne loslooplekken. De mogelijkheid om hun hond te laten zwemmen is daarbij een kers op de taart. Daarnaast is een aantal suggesties gedaan voor nieuwe hondenstrandjes:

- A. Charlois - Zuiderpark: bij het grote hondenlosloopgebied ten noorden van Sportvereniging Charlois. Deze locatie staat niet op de kaart, maar er wordt bij het bomeneiland in de praktijk al door honden gezwommen. Dit zou geformaliseerd kunnen worden. Er is daarbij geen behoefte aan een zandtalud.
- B. Charlois - Zuiderpark: bij het kleinere hondenlosloopgebied ten noordoosten van Volkstuinvereniging De Zandweg.
- C. Charlois - Drechterweide; bij het hondenlosloopgebied.
- D. Delfshaven: toekomstige getijdenpark.
- E. Delfshaven: bij huidig gebrek aan geschikte aan het water gelegen losloopgebieden verzoekt de gebiedscommissie te onderzoeken of verkoeling op een andere wijze gerealiseerd kan worden, bijvoorbeeld door waterspuiters.
- F. Hoogvliet: het watertje vlakbij de Heerlijkheid. Hier is momenteel geen uitlaat- of losloopzone. Uit een onderzoek van de gebiedscommissie blijkt dat de realisatie van een hondenspeel- en zwemplek hier circa € 30.000,- zou bedragen.
- G. Oude Noorden: aan de Rotte bij de Soetendaalsekade. Er wordt op dat punt wel veel gebruik gemaakt van het water door diverse sporters.
- H. Oude Noorden: bij het Stroveer. Dit losloopgebied grenst niet aan het water.
- I. Noordereiland: hondenzwembad in de Maas.
- J. Pernis: Pernisse Park.

- K. Prins Alexander: bij de "Berg" aan het water tussen het John Bruynzeelpad en de Alexanderhof. Hier zwemmen in de praktijk al honden.

Het is duidelijk dat deze ideeën zeer uiteenlopen in de mate van concreetheid, haalbaarheid, kosten en de termijn waarop ze gerealiseerd zouden kunnen worden. Er is geen budget voor de aanpassing van bestaande of aanleg van nieuwe uitlaatzones. Verzoeken van bewoners voor de aanleg van hondenstrandjes kunnen dus alleen worden gehonoreerd als er geld vrijgemaakt kan worden bij de uitvoering van projecten.

De kosten voor de realisatie van een nieuwe zwemplek zijn niet vooraf met een standaardbedrag aan te geven omdat ze sterk afhangen van de situatie ter plekke. Het aanbrengen van een simpel zandtalud op een flauwe oever in een bestaand losloopgebied wordt geschat op € 5.000,- tot € 6.000,-. Noodzakelijke onderzoeken naar ecologie of de waterkwaliteit en het opvolgen van daaruit voortvloeiende aanbevelingen kunnen dit bedrag al gauw doen verdubbelen. Zijn er dan ook nog extra inrichtingselementen gewenst voor een goede inpassing in de omgeving, dan kan het nog vele malen duurder worden. Een voorbeeld hiervan is de gewenste aanwijzing en realisatie van een compleet nieuwe losloopzone met hondenspeeltuin in Hoogvliet (hiervoor genoemd onder F) die geraamd wordt op €30.000,-. Hondenstrandjes vergen geen bijzonder onderhoud, maar uitspoeling van zand moet jaarlijks worden aangevuld naast het reguliere onderhoud dat Stadsbeheer al op de hondenuitlaatzones doet.

Naast de suggesties voor nieuwe hondenstrandjes heeft de inventarisatie ook een aantal signalen over ontbrekende of slecht leesbare bebording en overlast van ganzen bij bestaande uitlaatzones opgeleverd. Deze informatie is aan het cluster Stadsbeheer doorgegeven zodat dit meegenomen kan worden in het onderhoud.

Mogelijkheden: communicatie

Tijdens het onderzoek voor de beantwoording van deze motie bleek er nog geen overzicht van hondenzwemplekken in de stad te bestaan. Op Rotterdam.nl staat een kaart met de losloopgebieden, maar hierop zijn hondenzwemplekken niet aangegeven. Die slechte vindbaarheid vergroot waarschijnlijk de beleving van een tekort aan zwemgelegenheden bij sommige hondenbezitters. Het is mogelijk om de nu bekende hondenstrandjes aan de kaart op Rotterdam.nl toe te voegen zodat mensen weten waar ze met hun hond heen kunnen op warme dagen.

Beperkingen: zwemmen, ecologie, balans in gebruik, budget

Deze motie richt de blik op zwemgelegenheid voor honden, maar er wordt in Rotterdam ook hard gewerkt aan de realisatie van meer zwemwater voor bewoners. (motie 'Meer zwemwater in Rotterdam - 19bb023225'). Een belangrijk en beperkend criterium hierbij is de kwaliteit van het zwemwater die namens de provincie wordt gecontroleerd door de Omgevingsdienst Midden Holland.

De waterkwaliteit kan met de aanleg van een hondenstrandje achteruit gaan doordat er meer uitwerpselen in het water komen. In deze vervuiling gedijen blauwalgen en E-colibacteriën. Dit raakt zowel honden als mensen die daar zwemmen omdat zij er ziek van kunnen worden. Bij de Kralingseplas zijn dit bekende problemen en hier starten we met een pakket aan maatregelen ter verbetering van de waterkwaliteit. Voordat nieuwe hondenstrandjes worden gerealiseerd zal dus zorgvuldig bekeken moeten worden of een dergelijke voorziening niet de gezondheid van zwemmers in gevaar brengt, of de mogelijke aanleg van een toekomstige zwemlocatie frustreert.

Ook Flora en fauna zijn gebaat bij een goede waterkwaliteit en rust; te veel algen en bacteriën kunnen bijvoorbeeld vissterfte veroorzaken en spelende honden kunnen broedende watervogels verstoren. Als het hondenzwemmen gestimuleerd wordt door de aanleg van een nieuw strandje moet ook de ecologische impact op de locatie beoordeeld worden.

Een andere factor waarmee rekening moet worden gehouden is de balans in gebruik: de druk op de buitenruimte in de stad is groot en elke nieuwe functie die wordt toegevoegd kan een belemmering zijn voor al bestaand gebruik. Zorgvuldige afweging van alle belangen is altijd noodzakelijk.

Tot slot vormen de financiën een belangrijke beperking: er is geen budget voor de aanleg van nieuwe hondenstrandjes en de daarbij behorende onderzoeken naar bovengenoemde aspecten (waterkwaliteit, ecologie, gebruik).

3. Voorstel aan de raad

De inventarisatie leidt tot de volgende conclusies:

- Wij signaleren een zeer slechte vindbaarheid van de hondenstrandjes in de gemeente en menen dat hierdoor bij hondenbezitters het gevoel kan bestaan op warme dagen nergens heen te kunnen met hun hond terwijl een hondenstrandje feitelijk niet ver weg hoeft te zijn.
- We stellen ook vast dat de geïnventariseerde hondenstrandjes onevenredig verdeeld zijn over de stad. Buiten de door SB geïnventariseerde locaties bestaan er echter ook tot op heden ongeregistreerde plekken waar in de praktijk altijd gewoon honden zwemmen.
- Tot slot constateren we dat er in de gebieden wensen leven voor verbetering en uitbreiding van de hondenzwemplekken, waarvoor nader onderzoek noodzakelijk is. Er is echter geen budget voor onderzoek en aanleg.

Ons voorstel op basis van deze conclusies bestaat uit een drietrapsaanpak:

1. **Vindbaarheid:** vergroot de vindbaarheid van de bestaande hondenstrandjes door deze zichtbaar te maken op de kaart met hondenuitlaatzones op Rotterdam.nl.

2. **Formalisering ongeregistreerde hondenstranden:** formaliseer de tot op heden ongeregistreerde zwemlocaties in de bestaande losloopgebieden door deze toe te voegen aan bovengenoemde kaart met hondenzwemplekken. Het betreft dan de locaties in het Zuiderpark bij sportvereniging Charlois en in het Prinsenspark bij de 'Berg'. Omdat hier in de praktijk al sprake is van hondenzwemplekken kan dit zonder de aanleg van nieuwe voorzieningen.
3. **Aanhouden overige plekken:** houd de realisatie van hondenstrandjes op de door de gebiedscommissies gesuggereerde plekken en bij andere losloopzones in de stad aan totdat er budget beschikbaar is, bijvoorbeeld als gevolg van een gebiedsontwikkeling of parkrenovatie. Op dat moment moeten ook de waterkwaliteit, ecologie (flora en fauna) en fysieke geschiktheid van de locatie nader onderzocht en getoetst worden: locaties bij hoge kades en vaargeulen zullen bijvoorbeeld afvallen vanwege de veiligheid. Ook kan de optie tot realisatie van andere vormen van verkoeling meegenomen worden.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Financieel: geen, want er is geen regulier budget voor het aanleggen van nieuwe hondenstrandjes gereserveerd.

Juridisch: geen.

Wij verzoeken u bovengenoemd voorstel over te nemen en stellen u voor met deze brief motie 21bb5754 als afgedaan te beschouwen.

De secretaris,

V.J.M. Roozen

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage(n):

- Consultatie gebiedscommissies en wijkraden

Bijlage: Consultatie gebiedscommissies en wijkraden

In juli 2021 zijn alle wijkraden en gebiedscommissies middels onderstaande vragen geconsulteerd over de bestaande hondenstrandjes en behoefte aan nieuwe zwemgelegenheid voor honden. Hierbij zijn de volgende vragen gesteld:

1. *Ontbreken op de kaart naar uw mening nog bestaande hondenstrandjes in uw gebied?*
2. *Leeft in uw gebied de wens voor het aanleggen van meer zwemgelegenheden voor honden en zo ja: aan welke plekken wordt hierbij concreet gedacht?*

Als achtergrondinformatie is aan de gebiedscommissies en wijkraden meegegeven dat het aanleggen van hondenstrandjes aan beperkingen is gebonden:

- *Er moet al sprake zijn van een hondenlosloopegebied; de honden kunnen immers niet aangelijnd het water in.*
- *Er wordt in Rotterdam ook hard gewerkt aan de realisatie van meer zwemwater voor bewoners. (motie Meer zwemwater in Rotterdam - 19bb023225). Een belangrijk en beperkend criterium hierbij is de kwaliteit van het zwemwater. Op een aantal plaatsen is het open water te zeer vervuild door bacteriën, onder andere afkomstig van uitwerpselen van honden. Zo moest voor het hondenstrandje aan de Kralingseplas een andere plek gevonden worden in verband met de waterkwaliteit. Wanneer een nieuwe locatie voor een hondenstrandje wordt aangedragen zal dus zorgvuldig bekeken worden of een dergelijke voorziening niet de gezondheid van zwemmers in gevaar brengt, of de mogelijke aanleg van een toekomstige zwemlocatie frustreert.*

Hierop zijn 14 reacties binnengekomen. Deze zijn onder te verdelen in drie groepen:

1. **Geen advies uitgebracht (want niet van toepassing in de wijk):**
 - Wijkraad Katendrecht - Wilhelminapier
 - Wijkraad Kop van Zuid – Entrepot
 - Wijkcomité Pendrecht
 - Wijkcomité Tarwewijk
2. **Geen behoefte aan (uitbreiding van) hondenzwemgelegenheid:**
 - Wijkraad Agniesebuurt
 - Gebiedscommissie Hoek van Holland
 - Gebiedscommissie Hillegersberg-Schiebroek
3. **Behoeft aan en/of suggesties voor (uitbreiding) hondenzwemgelegenheid**
 - Gebiedscommissie Charlois
 - Gebiedscommissie Delfshaven
 - Gebiedscommissie Hoogvliet
 - Wijkraad Oude Noorden
 - Wijkraad Noordereiland
 - Gebiedscommissie Pernis
 - Gebiedscommissie Prins Alexander

De adviezen van de laatste groep zijn verwerkt in het voorstel in de raadsinformatiebrief.